

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ
СТЕФАНИКА

Факультет/інститут економічний
Кафедра обліку і оподаткування
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Бізнес-статистика

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Облік і оподаткування

Спеціальність 071 Облік і оподаткування

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Затверджено на засіданні кафедри обліку і оподаткування,
Протокол № 8 від 2 грудня 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Бізнес-статистика
Викладач (-і)	Матковський П.Є., д.е.н., професор кафедри обліку і оподаткування
Контактний телефон викладача	+38(050)1358218
E-mail викладача	petro.matkovskiy@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний та заочний
Обсяг дисципліни	3 кредитів ECTS, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/index.php/developer/course/view/9150
Консультації	Очні консультації: згідно розкладу консультацій: https://koia.pnu.edu.ua/hrafik-provedennia-konsultatsij/
2. Анотація до курсу	
<p>Програма вивчення навчальної дисципліни “Бізнес-статистика” підготовлена на основі освітньої програми підготовки бакалаврів спеціальності 071 «Облік і оподаткування» відповідно до Стандарту вищої освіти бакалаврського рівня галузі знань 07 «Управління та адміністрування», спеціальності 071 «Облік і оподаткування».</p> <p><i>Предметом</i> вивчення бізнес-статистики є статистична методологія кількісного вивчення масових бізнес-процесів в економіці на локальному (бізнес-одиниця), секторальному (вид економічної діяльності, інституціональний сектор економіки), регіональному та національному рівнях.</p> <p><i>Міждисциплінарні зв'язки:</i> Курс “Бізнес-статистика” базується на знаннях і навиках з дисциплін, «Вища математика для економістів», «Статистика».</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з змістового модуля: основи бізнес-статистики.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою дисципліни є розвиток знань, умінь і навиків оцінки й аналізу бізнес-середовища із застосуванням статистичних методів, показників і програмних продуктів.</p> <p>Основні цілі дисципліни “Бізнес-статистика”: вивчення методичних засад статистичного аналізу бізнесу, набуття навиків застосування статистичних методів і прикладних програм для кількісного оцінювання стану і динаміки розвитку бізнесу на локальному (бізнес-одиниця), секторальному, регіональному та національному рівнях; набуття студентами знань про сутність і види бізнесу, основні етапи його статистичного аналізу, джерела статистичної та інших видів інформації для аналізу бізнес середовища, методи вибіркового обстеження у вивченні бізнесу, статистичні методи аналізу структури сукупності та інтенсивності її зміни, методи перетворення даних у бізнес-статистиці, індексний метод в аналізі бізнес-середовища, методи дисперсійного аналізу у вивченні взаємозв'язків у бізнесі, непараметричні методи аналізу взаємозв'язків якісних даних у бізнесі.</p>	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
<p>Компетентності:</p> <p>Здатність збирати, систематизувати та аналізувати статистичну інформацію про діяльність підприємства та бізнес-процеси; спроможність використовувати офіційні джерела даних, статистичну звітність і реєстри для оцінки бізнес-середовища; здатність застосовувати статистичні та аналітичні методи (вибіркові, індексні, непараметричні) для прийняття управлінських рішень; змога оцінювати якість продукції та ефективність бізнес-процесів завдяки статистичним методам контролю.</p>	

Програмні результати навчання:

Розуміти роль бізнес-статистики в аналізі підприємницької діяльності та бізнес-середовища.

Вміти формувати вибірки, оцінювати похибки та узагальнювати результати дослідження.

Розраховувати та інтерпретувати індекси цін і показники ділової активності.

Застосовувати непараметричні методи для аналізу взаємозв'язків у бізнесі.

Використовувати статистичні методи контролю якості для оцінки браку та втрат підприємства.

5. Організація навчання

Обсяг курсу - 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин	
	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
лекції	16	6
практичні	14	4
самостійна робота	60	80

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Статус дисципліни
III	071 Облік і оподаткування	другий	вбіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема, план	Кількість годин (денна форма навчання/заочна форма навчання)		
	лекція	практичне заняття	самостійна робота студента
ТЕМА 1. ВСТУП У БІЗНЕС-СТАТИСТИКУ 1. Підприємництво та бізнес-процеси як об'єкти статистичної оцінки та аналізу. 2. Характеристика та види бізнес-процесів. 3. Основні напрями та завдання бізнес-статистики.	2/1	2/-	10/10
ТЕМА 2. Джерела інформації у бізнес-статистиці 1. Джерела інформаційного забезпечення бізнес-статистики та правові основи його організації. 2. Реєстр статистичних одиниць (РСО): формування та напрями використання. 3. Статистична звітність суб'єктів підприємництва: види та система основних показників.	2/1	2/-	10/10

<p>ТЕМА 3. ВИБІРКОВІ ОБСТЕЖЕННЯ СУБ'ЄКТІВ БІЗНЕСУ</p> <p>1. Теоретичні основи вибіркового обстеження.</p> <p>2. Способи формування вибірок. Похибки вибіркового обстеження.</p> <p>3. Контроль даних та поширення результатів на генеральну сукупність.</p> <p>1. Напрями і приклади застосування вибіркового обстеження у статистиці бізнес-середовища.</p>	2/1	2/1	10/15
<p>ТЕМА 4. ІНДЕКСНИЙ МЕТОД У БІЗНЕС-СТАТИСТИЦІ</p> <p>1. Поняття і види індексів в аналізі бізнес- середовища.</p> <p>2. Агрегатна та середньозважена форма зведених індексів на прикладі індексів цін.</p> <p>3. Індеси ділової активності та бізнессередовища. Індекс легкості ведення бізнесу (Doing Business Project)</p>	2/1	2/1	10/15
<p>ТЕМА 5. НЕПАРАМЕТРИЧНІ МЕТОДИ В БІЗНЕС-АНАЛІЗІ</p> <p>1. Непараметричні методи дослідження: сутність та передумови їх використання.</p> <p>2. Непараметричні методи вивчення взаємозв'язків у бізнес-аналізі.</p>	4/1	2/1	10/15
<p>ТЕМА 6. СТАТИСТИЧНІ МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ</p> <p>1. Поняття якості та основні об'єкти її статистичної оцінки. Загальний менеджмент якості (TQM), принципи TQM.</p> <p>2. Характеристика статистичних підходів до управління якістю.</p> <p>3. Показники статистики якості: класифікація показників якості; абсолютні та відносні показники оцінки браку та втрату від бракованої продукції.</p> <p>1. Графічні методи статистичного контролю якості: гістограма; діаграма Парето; причинно-наслідкові схеми Ісікави.</p>	4/1	4/1	10/15
Разом	16/6	14/4	60/80
6. Система оцінювання курсу			
<p>Система оцінювання знань здобувачів освіти з навчальної дисципліни включає поточний та семестровий контроль знань. Поточний контроль здійснюється під час проведення аудиторних занять і має на меті перевірку знань здобувачів з окремих тем навчальної дисципліни та рівня їх підготовленості (усні відповіді, доповіді, дискусії, розв'язування практичних ситуацій (задач), тестування, контрольна робота).</p> <p>Всі форми поточного контролю представлені для студентів у системі дистанційного навчання : https://d-learn.pnu.edu.ua/developer/course/view/3604</p>			

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p>	<p>Оцінки отримані здобувачами, виставляються в електронні академічні журнали в 100 бальній шкалі.</p> <p>Накопичення балів студентом під час вивчення дисципліни проводиться у такому співвідношенні:</p> <ul style="list-style-type: none"> – поточне оцінювання – 90 балів; – самостійна робота 10 балів. <p>Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка (у стобальній шкалі) з навчальної дисципліни визначається наростаючим підсумком як сума оцінок за поточне оцінювання та самостійну роботу відповідно до їх розподілу у електронному журналі. Підсумкова залікова оцінка виставляється на останньому практичному занятті.</p> <p>До залікової відомості виставляється підсумкова оцінка за стобальною шкалою та шкалою ECTS: Зараховано «відмінно» (90-100 балів); (за шкалою ECTS – A) – студент демонструє повні і глибокі знання навчального матеріалу, достовірний рівень розвитку умінь та навичок, правильне й обґрунтоване формулювання практичних висновків, наводить повний обґрунтований розв’язок прикладів та задач, аналізує причинно-наслідкові зв’язки; володіє науковими термінами;</p> <p>Зараховано «добре» (70-89 балів); (за шкалою ECTS: 80-89 – B; 70- 79 – C) – студент демонструє повні знання навчального матеріалу, але допускає незначні пропуски фактичного матеріалу, вміє застосувати його до розв’язання конкретних прикладів та задач, у деяких випадках нечітко формулює загалом правильні відповіді, допускає окремі несуттєві помилки та неточності у розв’язках;</p> <p>Зараховано «задовільно» (50-69 балів); (за шкалою ECTS: 60-69 – D; 50-59 – E) – студент володіє більшою частиною фактичного матеріалу, але викладає його не досить послідовно і логічно, допускає істотні пропуски у відповіді, не завжди вміє правильно застосувати набуті знання до розв’язання задач, нечітко, а інколи й невірно формулює основні твердження та причинно-наслідкові зв’язки;</p> <p>Незараховано «незадовільно» (менше 50 балів); (за шкалою ECTS: 26-49 – FX; 1-25 – F) – студент не володіє достатнім рівнем необхідних знань, умінь, навичок, науковими термінами.</p> <p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Також за рішенням кафедри обліку і оподаткування здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали (див. Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, URL: https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf)</p>
--	---

Вимоги до письмових робіт	Студенти виконують проміжні і одну комплексну контрольну роботу. Головна мета – перевірка ступеня засвоєння теоретичних положень курсу (студенти заочної форми навчання виконують контрольну роботу у формі домашньої контрольної роботи та захищають під час останнього практичного заняття). У разі відсутності здобувача при написанні контрольної роботи йому надається можливість виконати цей вид роботи в межах індивідуально-консультативної роботи з викладачем або в межах визначеного викладачем відповідного практичного заняття.
Практичні заняття	Практичні заняття проводяться з метою формування у студентів умінь і навичок з предмету, вирішення сформульованих завдань, їх перевірка та оцінювання. За метою і структурою практичні заняття є ланцюжком, який пов'язує теоретичне навчання і практичну сторону з дисципліни, а також передбачає попередній контроль знань студентів. Під час практичних занять студент отримує оцінки за результатами усних відповідей, доповідей, дискусій, розв'язування практичних ситуацій (задач), тестування тощо. Оцінки за практичні заняття
Умови допуску до підсумкового	Здобувач освіти вважається допущеним до семестрового контролю з навчальної дисципліни, якщо він виконав усі види робіт по темах, передбачених силабусом.
Самостійна робота	Загальний обсяг годин самостійної роботи, що відводиться на вивчення дисципліни складає 60 год. – для студентів денної форми навчання та 80 год. – для заочної форми навчання. Студентам пропонується виконання завдань, що розміщені у Системі дистанційного навчання Карпатського національного університету імені Василя Стефаника URL: https://d-learn.pnu.edu.ua/ . Оцінювання самостійної роботи проводиться за окремим розкладом під час тижнів контролю за самостійною роботою. Оцінки, отримані здобувачами вищої освіти вносяться до журналу занять навчальної групи та враховуються при визначенні підсумкової оцінки (рейтингу) з навчальної дисципліни.
Методи навчання	Наочні методи навчання - ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації для полегшення вивчення навчального матеріалу (використання ілюстрацій, графіків, схем, мультимедійних матеріалів (презентації, відео). Інтерактивні методи навчання - ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою Практичні методи навчання - передбачають виконання задач та вправ, які спрямовані на розвиток навичок і практичного застосування знань. Інноваційні методи навчання - поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Методи дистанційного навчання - ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської системи дистанційного навчання (https://d-learn.pnu.edu.ua/), платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications.

7. Політика курсу

Письмові роботи: студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю, а для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей.

Здобувачам вищої освіти, які не отримали оцінку за підсумковий семестровий контроль, дозволяється ліквідувати академічну заборгованість відповідно до графіка ліквідації академзаборгованості за встановленими в університеті правилами.

Очікується, що студенти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається «Положенням про запобігання та виявлення плагіату у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (URL: <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>). Списування під час виконання завдань заборонені. Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише для виконання он-лайн тестування. Для обчислень можна використовувати калькулятор.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.

Політика щодо дедлайнів та перескладання: роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (на 20% менше).

У студентів є можливість отримати додаткові бали пройшовши онлайн курси на навчальних платформах Prometheus, Coursera (чи інших рекомендованих кафедрою обліку і оподаткування: URL: <https://koia.pnu.edu.ua/platformy-dlia-neformalnoi-osvity/>). Слід враховувати, що приймаються сертифікати, які розширюють чи поглиблюють знання з дисципліни. Попередньо студент повинен погодити коректність обраного курсу (написавши лист на електронну адресу retro.matkovskiy@spu.edu.ua). Результати неформальної освіти визнаються згідно Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (URL: <https://surl.li/xpiocw>).

8. Рекомендована література

Базова:

1. Економічна аналітика в бізнесі : навч. посібник / [О.С. Гринькевич, С.О. Матковський, А.В. Сидорова та ін.] Львів.Вінниця. 2022. 480 с.
2. Бізнес-статистика: навч. посібник / [Матковський С. О., Гринькевич О.С., Вдовин М. Л., Вільчинська О.М., Марець О.Р., Сорочак О.З.] Київ: Алерта, 2020. 281 с.
3. Статистика підприємств: навч. посібник / [С.О. Матковський, О.С. Гринькевич, О.З. Сорочак та ін.]; за ред. С.О. Матковського Київ: АЛЕРТА, 2021. 560 с.
4. Матковський П.Є., Грицюк М.Й., Сас Л.С. Елементи інфраструктури логістичного хабу: роль банківського обліку, інструментів статистики і теорії ймовірності в управлінні. Наукові перспективи. 2025. № 4(58). С. 543-553. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-4\(58\)-543-552](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-4(58)-543-552)
5. Грицюк М.Й., Матковський П.Є. Перспективи логістичного хабу в м. Стрий на основі принципів економічної теорії, статистики і теорії ймовірності облікової аналітики комерційних банків. Наукові інновації та передові технології. 2025. №5 (45). С. 669-681. [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-5\(45\)-682-690](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2025-5(45)-682-690)

6. Матковський П.Є., Сас Л.С., Шеленко Д.І. Обґрунтування міжнародних принципів кооперації з урахуванням елементів економічної теорії, статистики і теорії ймовірності, облікової аналітики комерційних банків. *Успіхи і досягнення у науці*. 2025. № 5(15). С. 1286-1297. [https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-5\(15\)](https://doi.org/10.52058/3041-1254-2025-5(15))
7. Матковський П.Є., Канюка Я.В., Мисів В.В., Обґрунтування стану і прогнозування розвитку земельних відносин сільськогосподарських підприємств через призму статистичного аналізу та моделювання. *Наукові перспективи*. 2025. №8(62). С. 581-588. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-8\(62\)-581-588](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-8(62)-581-588)
8. Сас Л.С., Шеленко Д.І., Карбівська У.М., Матковський П.Є. Ефективність витрат концентрованих кормів у забезпеченні продуктивності тварин виробників сільськогосподарської продукції на основі методів статистики і теорії ймовірності. *Наукові перспективи*. 2025. №9(63). С. 871-880. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-9\(63\)-871-880](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2025-9(63)-871-880).
9. Shelenko D., Balaniuk I., Shpykuliak O., SAS L., Humeniuk M., Matkovskyi P. Simulation of change in performance indicators (net profit, land area, number of employees) of agricultural cooperatives of Ukraine. *Scientific Papers Series Management, Economic Engineering in Agriculture and Rural Development Vol. 22, Issue 1, 2022*. Pp. 569-579. https://managementjournal.usamv.ro/pdf/vol.22_1/volume_22_1_2022.pdf
10. Фінансовий облік: навчальний посібник : [для студентів економічних спеціальностей закладів вищої освіти] / за ред. І. Ф. Баланюка, Н. І. Пилипів, Т. М. Гнатюка та колективу авторів. Електронне видання. Івано-Франківськ : Карпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2025. URL: <http://lib.pnu.edu.ua>.

Електронні інформаційні ресурси:

www.stat.gov.ua- Державна служба статистики України
www.stat.if.ua- Головне управління статистики у Івано-Франківській області
www.epp.eurostat.ec.europa.eu- Статистичний офіс Європейської співдружності
Management.com.ua – портал для професійного розвитку управлінців.
https://business.ua- журнал Бізнес

Викладач

Матковський П.Є.